

Nyt om miljø & udvikling

92-gruppen er et samarbejde mellem 20 danske miljø- og udviklingsorganisationer. 92-gruppens organisationer arbejder aktivt med opfølgningen af Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg 2002 og andre sager vedrørende internationalt miljø og udvikling.

92-gruppen
c/o Danmarks Naturfredningsforening
Madsnedøgade 20
2100 København Ø
T 39 17 40 32
F 39 17 41 41
E 92-gruppen@dn.dk

INDHOLD – NR. 12 – D. 04. 07. 03

REGERINGENS UDSPIL TIL UDVIKLINGSPOLITIK 1

VELFÆRD OG FATTIGDOM ADSKILT 2

REGERINGEN SLAGTER MIFRESTA OG DEN DEMOKRATISKE PROCES 3

STYRK DANMARKS GLOBALE BIDRAG 3

MILJØBISTANDEN TIL ULANDENE OVERLEVEDE – MEN ER DEN I FIN FORM? 4

ULANDSBISTAND TIL JYLLAND? 5

STATSKONTROLLERET FOLKELIGHED 7

MIDTVEJS-REFORM AF EU'S FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK 8

FØDEVAREMINISTER SAT PÅ PLADS 9

NY EU-FORFATNING FJERNER IKKE BARRIERER FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING 9

EU'S FORFATNINGSUDKAST OG ULANDENE 10

NY FRIVILLIG MILJØVEJLEDNING OM OFFENTLIGT INDKØB AF TROPETRÆ 11

DEBATOPLÆG OM GRUNDLOVEN 12

ARRANGEMENTER 13

REDAKTION 14

Regeringens udspil til udviklingspolitik

Af Redaktionen

I sidste uge fremlagde regeringen sit bud på en ny dansk udviklingspolitik. Det indebærer blandt andet, at bistanden ikke vil blive pristalsreguleret, og at bistanden gennem store danske NGO'er skæres ned. Dette nyhedsbrevs første indlæg er en samlet udtalelse fra en række ulandsorganisationer, udsendt dagen efter udmeldingen af regeringens udspil.

Ugen forinden havde regeringen opsagt forliget om MIFRESTA-rammen – midlerne til den særlige danske indsats for miljø, fred og stabilitet. Ifølge forliget skulle 0,5 % af bruttonationalindkomsten anvendes til disse formål i 2005. Denne begivenhed kommenteres blandt andet af Jann Sjursen fra Kristeligt Folkeparti.

Velfærd og fattigdom adskilt

Udtalelse fra Dansk Flygtningehjælp, Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling, Dansk Ungdoms Fællesråd, Ulandssekretariatet, Folkekirkens Nødhjælp, Kvindernes U-landsudvalg, Mellempolitisk Samvirke, Projektrådgivningen – Sammenslutningen af mindre NGOer i Danmark, Red Barnet, U-landsforeningen Svalerne, U-landsorganisationen Ibis. Udsendt dagen efter offentliggørelsen af regeringens udviklingspolitik.

Regeringens bud på de næste fem års udviklingspolitik, "En verden til forskel", blev i går fremlagt. Den indeholder rigtige prioriteringer, enkelte gode nyskabelser og en fastholdelse af fattigdomsbekæmpelse som overordnet mål.

"mens danskerne bliver rigere, vil de fattige lande fremover modtage en mindre andel af vores velfærd."

Men på ét væsentligt punkt svigter Danmark nu verdens fattigste. Niveauet for dansk ulandsbistand hænger ikke længere sammen med vores velfærd. "En verden til forskel" betyder, at mens danskerne bliver rigere, vil de fattige lande fremover modtage en mindre andel af vores velfærd. I løbet af fem år vil Danmarks ulandshjælp således være faldet fra 1,0 pct. til 0,7-0,8 pct. af vores bruttonationalindkomst.

Ser man på behovene i verden, danskernes holdning og opbakning til ulandshjælp og kvaliteten af arbejdet, så er der ikke grund til denne ændring.

De private ulandsorganisationers folkelige forankring er nu dokumenteret i en rapport, som Udenrigsministeriet også fremlagde i går. Den viser, at der både er bredde og dybde i opbakningen til organisationernes arbejde.

"Befolkningen – også regeringspartiernes vælgere – prioriterer ulandsbistand højere end skattelettelser."

En undersøgelse af danskernes holdning til udviklingshjælp fra foråret 2003 viser, at danskerne har en meget positiv holdning til udvikling og fattigdomsbekæmpelse. Befolkningen – også regeringspartiernes vælgere – prioriterer ulandsbistand højere end skattelettelser.

OECD har flere år i træk udnævnt den danske ulandshjælp som verdens bedste.

På baggrund heraf opfordrer danske ulandsorganisationer regeringen til at genindføre en fast procentsats, så verdens fattigste også fremover kan mærke, når vi bliver rigere.

Regeringen slagter MIFRESTA og den demokratiske proces

Af Jann Sjursen, Kristeligt Folkeparti, formand for Udenrigsudvalget i Folketinget

Regeringen har opsagt forliget om MIFRESTA – bistand til miljø, fred og stabilitet, hvilket uvægerligt vil give færre penge til at fremme miljø, stabilitet og fred i de svage områder af verden. Siden sin tiltrædelse har regeringen klart signaleret, at det var den vej, det gik ved at bruge MIFRESTA-penge på alle mulige andre ting og ved decideret at skære ned på bevillingerne. Nu bliver det efter alt at dømme endnu værre.

“Måden,[..], bekræfter endnu en gang regeringens tendens til at sætte demokratiske spilleregler og traditioner for bred politisk enighed ud af kraft.”

Måden, forliget blev opsagt på, bekræfter endnu engang regeringens tendens til at sætte demokratiske spilleregler og traditionerne for bred politisk enighed ud af kraft. Samtlige forligspartier har givet udtryk for, at MIFRESTA naturligvis skal revideres og med mange af de østeuropæiske lande, der har fået støtte, er blevet medlemmer af EU.

“det giver [..] mistanke om, at sparekniven endnu en gang er blevet svunget over de fattigste lande til fordel for det danske skattestop”

Vi har ventet meget længe og tålmodigt på lovede analyser og udspil fra regeringen. Dem kom der bare ingen af – blot et kort møde med finansministeren d. 19. juni med besked om, at forliget var opsagt. Det er ikke en seriøs måde at behandle hverken dansk bistandspolitik eller sine forligspartnere på. Og det giver ærlig talt mere mistanke om, at sparekniven endnu en gang er blevet svunget over de fattigste lande til fordel for det danske skattestop, end det giver signaler om en gennemtænkt og visionær bistandspolitik.

Fremgangsmåden kommer dog ikke bag på os. Regeringen har et meget afslappet forhold til de forlig, den ikke bryder sig om, og til begrebet “forhandlinger”. De starter som regel først, når regeringen har trykt sit eget udspil og forhandlet det af med Dansk Folkeparti – og de slutter derfor som regel meget hurtigt.

Styrk Danmarks globale bidrag

Af Morten Helveg Petersen, MF, Det Radikale Venstre

Der er behov for at styrke opbygningen af den globale retsorden, af de internationale organisationer, og af de globale offentlige goder som et bæredygtigt miljø, sundhed, fred, stabilitet, demokrati og et stærkt internationalt handelssystem. Det er opgaver, der ikke kun vil være til gavn for verden - men i høj grad også vil være til gavn for Danmark. Det kræver et særligt bidrag, der ligger ud over den almindelige udviklingsbistand, og som i langt højere grad end i dag inddrager fagministerier, fol-

”Den Globale Ramme er Det Radikale Venstres modsvar til regeringens nye udspil [..], der mest af alt er en stor spareøvelse.”

”Vi er derfor uenige i den kurs, [..] hvor penge til udviklingsbistand anvendes til at finansiere Danmarks egne forpligtelser under Kyoto-aftalen.”

”oplægget [..] gør meget ud af at fremstille det som om, miljøbistanden i bistanden vil blive opprioriteret. Det er nu så meget sagt”

kelige organisationer og virksomheder. Derfor foreslår Det Radikale Venstre at styrke Danmarks globale engagement ved at etablere et nyt økonomisk instrument, Den Globale Ramme.

Den Globale Ramme er Det Radikale Venstres modsvar til regeringens nye udspil for den danske udviklingsbistand ”En verden til forskel”, der mest af alt er én stor spareøvelse. I realiteten bringer regeringens udspil Danmarks udviklingsbistand ned på 0,8 procent af BNI frem til 2008, hvilket skal sammenholdes med, at regeringen også fjerner miljøbistanden ved at opsiges MIFRESTA-aftalen om støtte til Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen. Til sammenligning vil Det Radikale Venstre lade Den Globale Ramme – der blandt andet finansierer miljøområdet – og den samlede ulandsbistand udgøre 1,5 % af BNI.

I forhold til miljøet har Den Globale Ramme til formål at skabe bæredygtig udvikling og beskytte naturgrundlaget. Hovedprioriteterne er at bekæmpe de globale og grænseoverskridende miljøproblemer, at sikre den globale biologiske mangfoldighed og at løse de globale klimaproblemer.

Regeringen vil løse de globale klimaproblemer ved at anvende dele af den aktuelle miljøstøtte til klimaprojekter i Østeuropa med henblik på at opfylde Danmarks forpligtelser under Kyoto-protokollen. Det er Det Radikale Venstre principielle holdning, at Danmarks forpligtelse til at reducere CO₂-udslippet bør opfyldes gennem foranstaltninger i Danmark og ikke via opkøb af såkaldte CO₂-kreditter i andre lande. Vi er derfor uenige i den kurs, som regeringen er slået ind på, hvor penge til udviklingsbistanden anvendes til at finansiere Danmarks egne forpligtelser under Kyoto-aftalen.

Miljøbistanden til ulandene overlevede – men er den i fin form?

Af Kim Carstensen, WWF Verdensnaturfonden

Regeringens udspil om Danmarks internationale indsats fremhæver det globale miljø som et af de fire bærende temaer i indsatsen. Og oplægget om den fremtidige udviklingsbistand gør meget ud af at fremstille det som om, miljøindsatsen i bistanden vil blive opprioriteret. Det er nu så meget sagt, når man ser oplægget efter i sømmene.

Ved regeringens tiltrædelse blev den særskilte miljøbistand (under MIFRESTA-rammen) mere end halveret, og på den bag-

”Regeringen hævder, at man både nu og frem-over anvender 1,7 mia. kr. om året på miljø, men det er ikke klart, hvordan opgørelsen er foretaget.”

grund var vi nok mange, der havde frygtet en yderligere voldsom sparerunde. Den er ikke kommet, men den oprindelige nedskæring er fastholdt.

Ud fra regeringens oplæg ser det ud som om, miljøindsatsen under udviklingsbistanden vil blive videreført på det hidtidige niveau, bortset fra, at nogle multilaterale midler vil blive omprioriteret til en regional miljøindsats, som ikke er nærmere specificeret. Regeringen hævder, at man både nu og fremover anvender 1,7 mia. kr. om året på miljø i udviklingsbistanden, men det er ikke klart, hvordan opgørelsen er foretaget. Og tallet virker usandsynlig højt.

MIFRESTA-rammen findes ikke mere, efter at regeringen ensidigt opsagde folketings-forliget herom. Men der vil fortsat være en særskilt miljøindsats af nogenlunde samme omfang som tidligere. Dog sker der en tilførsel af penge – 415 mio. kr. over 5 år – til nogle globale miljøprogrammer, som ikke forklares nærmere. Til gengæld ser det ud som om, der vil blive lidt færre penge til den bilaterale indsats.

Ud over klimaspørgsmålene, som behandles i en særskilt artikel, giver regeringens oplæg også anledning til en række andre spørgsmål, som vi vil forfølge i den kommende tid. F.eks.:

- Hvordan er det opgjort, at man bruger 1,7 mia. kr. om året på miljø under udviklingsbistanden?
- Vil der blive plads til miljøsektorprogrammer i nye lande, når nogle af de eksisterende (Bhutan og muligvis Egypten) fases ud?
- Hvad ligger der i den nye multilaterale regionale miljøindsats, som der afsættes 150 mio. kr. til over 5 år?
- Hvad skal de 415 mio. kr., der afsættes over 5 år til globale miljøprogrammer bruges til?

Ulandsbistand til Jylland?

Af Lars Georg Jensen, WWF Verdensnaturfonden

Kan man sende ulandsbistand til Fredericia? Det spørgsmål er blevet aktuelt, efter regeringen har præsenteret sit nye udspil om Danmarks internationale indsats. Det Globale Miljø er én af regeringens fire hovedprioriteter, og især klimaforandringer vil regeringen gøre noget ved – altså i udlandet.

”Ifølge strategien [...] ”opnås den største effekt af

Ifølge strategien kan der nemlig ”opnås den største effekt af klimaindsatsen ved at fokusere en stor del af den på de lande,

klimateindsatsen ved at fokusere på de lande, hvor forureningsbekæmpelse er mindre udviklet"

En klimateindsats i Danmark ville nemlig betyde, at Elsam seriøst skulle påbegynde udfasningen af sit brug af kul"

"oveni vil regeringen integrere miljøbistanden i Danmarks samlede bistandsindsats til udviklingslandene."

"Der skal med andre ord ekstra penge på bordet til klimaprojekterne."

hvor forureningsbekæmpelsen er mindre udviklet end i Danmark. Det vil i praksis sige projekter i udviklingslandene og landene i Central- og Østeuropa."

Derfor vil regeringen fra 2004 og fem år frem afsætte 200 millioner kroner årligt til dansk klimateindsats i udlandet, fordelt med 100 mio. til hhv. Central- og Østeuropa og udviklingslandene. Pengene skal bruges under Kyoto-protokollens såkaldte fleksibilitetsmekanismer: Joint Implementation og Clean Development Mechanism (CDM).

Men hvad har det med Fredericia at gøre? Jo, i Fredericia ligger Danmarks største producent af elektricitet og fjernvarme, Elsam. Trods ejerskab af blandt andet verdens største havmøllepark på Horns Rev er Elsams produktion først og fremmest baseret på kul. Derfor har Elsam også været regeringens faste støtte i regeringens ønske om, at klimateindsatsen helst skal foregå i udlandet. En klimateindsats i Danmark ville nemlig betyde, at Elsam seriøst skulle påbegynde udfasningen af sit brug af kul og erstatte det med vedvarende energi.

I stedet for at bede Elsam om at komme i gang med udfasningen vil regeringen bruge noget af sin miljøbistand på at reducere CO₂ i udlandet. Det er, uanset om man kan lide det eller ej, tilladt ifølge Kyoto-protokollens regler. Men oveni vil regeringen integrere miljøbistanden i Danmarks samlede bistandsindsats til udviklingslandene. Og den går ikke!

Ifølge Kyoto-protokollens regler må støtte til CDM-projekter nemlig ikke lede til, at den almindelige ulandsbistand udhules. Der skal med andre ord ekstra penge på bordet til klimaprojekterne. Ulandene vil forståeligt nok ikke finde sig i, at penge, der for eksempel før blev brugt til skolebørn i Sierra Leone, nu bliver brugt til at sikre, at Elsam i Fredericia kan fortsætte med at forurene med kul.

Debatten om, hvorvidt man kan bruge ulandsbistand til CDM-projekter eller ej er en af de varmeste i den internationale klimadebat for tiden og ligger inden længe på bordet i industrilandenets vigtigste samarbejdsorganisation, OECD. Senere på året forventes emnet også at komme på dagsordenen i Klimakonventionen, og så kan diskussionen blive endnu mere hed.

Statskontrolleret folkelighed

Af Thomas Ravn-Pedersen, Folkekirkens Nødhjælp

I snart ti år har ulandsorganisationer bakset med begrebet. De to f-ord, der afspejler vor dåbsattest som frivillige og folkelige organisationer. At vi er født af almindelige menneskers ønske om at udrette noget mere og andet end bare lige det, eksperter og statslige embedsmænd kan og må klare.

”nu er den folkelige forankring blevet statskontrolleret.”

Folkelig forankring blev det kaldt. Indtil i sidste uge en temmelig uforpligtende størrelse, der måske kom frem ved festlige og højtidelige lejligheder, og som nogle kun havde et overbærende skuldertræk for, mens andre sågar forsøgte at sætte den ind i et regnskab. Men nu er den folkelige forankring blevet statskontrolleret. Og vi må alle tage det alvorligt, hvis vi fortsat som NGO'er ønsker at modtage støtte fra Danida.

Det er den gode nyhed - altså, at vi nu alle SKAL tage den folkelige forankring alvorligt. Den dårlige nyhed - måske - er måden, statskontrollen skal foregå på.

”som der står ”Det er [...] vigtigt at fastholde en mangesidig tilgang til forståelsen af folkelig forankring”

I indledningen til Danidas nye rapport om NGO'ernes folkelige forankring står der ellers flot, at det ikke kun skal gøres op i antal medlemmer, og i hvor mange penge man kan samle ind - men også i personligt engagement, mulighed for at gøre en indsats, etablere dialog, formidle viden, og deltage i debatten. Og som der står ”Det er derfor vigtigt at fastholde en mangesidig tilgang til forståelsen af folkelig forankring (...), så nogle organisationer ikke udelukkes pga. for snævre kriterier.”

” desværre er der [...] tegn på, at Danida alligevel fristes (tvinges) til at kaste sig over de nemme indikatorer som f.eks. antal medlemmer.”

Med den formulering burde alle ånde lettet op og kaste sig over udarbejdelsen af det folkelige regnskab med ildhu og glæde. Men desværre er der i samme rapport tegn på, at Danida alligevel fristes (eller tvinges) til at kaste sig over de nemme indikatorer som f.eks. antal medlemmer. Det ligner et pragmatisk kompromis mellem det magtfulde finansministerium, der elsker tal, og et Udenrigsministerium, der båret af mange års erfaringer vil forsvare mangfoldigheden i det danske ulandskab. Hvis den analyse holder stik, er der grund til, at vi som organisationer gør os endnu mere umage med hele det folkelige register, så vi dermed kan give embedsfolkene i udenrigsministeriet de argumenter, der er brug for, når den folkelige forankring skal til revision i 2005. Derved er det os, der vil kunne præge statskontrollens valg af metoder.

Midtvejs-reform af EU's fælles landbrugspolitik

Af Pia Olsen, Danmarks Naturfredning

"En reform er for store ord at tage i munden, når det drejer sig om det resultat som EU's landbrugsministre fik færdigbehandlet."

En reform er for store ord at tage i munden, når det drejer sig om det resultat, som EU's landbrugsministre fik færdigforhandlet i sidste uge. Vist flyttes der rundt på nogle elementer, men derfra og til at kalde det en reform er der langt. Resultatet er skuffende set ud fra mennesker, natur og miljø i EU.

Hovedindholdet er en delvis afkobling af den direkte produktionsstøtte. I fremtiden vil 60 % af støtten blive udbetalt uden krav om en bestemt produktionstype. De resterende 40 % vil stadigvæk være produktionsafhængigt. Eller med andre ord: 60 % af den støtte en bestemt bedrift modtager gives som en direkte udbetaling uanset, hvad der produceres på bedriften, mens resten af støtten er afhængig af, hvad der konkret produceres, som f.eks. når en landmand modtager dyrepræmier for sin produktion af tyrekalve. Procentsatserne varierer mellem produktionstyper, f.eks. er korn 100 % afkoblet. Hermed når ændringerne ikke det ønskede mål om at afskaffe sammenhængen mellem produktion og støtte i særligt stort omfang.

"Et positivt element er dog, at kravet for at få støtte nu skal ses i sammenhæng med overholdelse af europæisk natur- og miljølovgivning."

Et positivt element er dog, at kravet for at få støtte nu skal ses i sammenhæng med overholdelse af europæisk natur- og miljølovgivning. Dette kan umiddelbart synes at være et meget uambigøst krav, men det er en nyskabelse, at landbrugsstøtten skal ses i sammenhæng med natur- og miljølovgivningen. Alt efter, hvorledes dette skal tolkes, så kan det medføre et løft for naturen og miljøet. Hvis det blandt andet omfatter, at landmændene skal følge habitatdirektivet for at få udbetalt midler – ja, så vil blandt andet dansk natur få et løft. Derved får landmændene også et samfundsmæssigt ansvar for at sikre naturen.

Derudover indeholder den såkaldte reform en overførelse af midler fra markedsordningerne til landdistriktspolitikken. Disse midler tages fra de store modtagere af direkte støtte. Deres støtte vil fra 2005 langsomt blive reduceret først med 3 % frem til 2007 med 5 %.

Ordningerne for korn og mælk er også blevet ændret en smule, men generelt er der stadigvæk fastholdt et ønske om mindstepriser på de forskellige produkter.

"masser af midler til en europæisk landbrugspolitik,

Konklusionerne må være, at det er langt fra nok til at sikre en bæredygtig udvikling for fremtidige generationer. De europæiske borgere vil stadigvæk betale masser af midler til en euro-

der langsomt underminerer natur- og miljøgrundlaget [...] og understøtter en ulig fordeling af verdens rigdomme.”

pæisk landbrugspolitik, der langsomt underminere natur- og miljøgrundlaget i visse områder, og derudover understøtter en ulig fordeling af verdens rigdomme i nord og syd.

Fødevareminister sat på plads

Af John Nordbo, 92-gruppen

Fødevareminister Mariann Fischer-Boel er kommet i modvind i Folketinget efter, at hun på et ministerrådsmøde d. 26. maj støttede et forslag om indførsel af eksportstøtte til svinekød. Det var de faldende verdensmarkedspriser på svinekød, som havde fået Frankrig og Østrig til at foreslå den ny støtte til de europæiske landmænd.

“Fødevareministeren havde ikke sikret sig opbakning fra et flertal i Folketinget”

Fødevareministeren havde ikke sikret sig opbakning fra et flertal i Folketinget, før hun støttede det fransk-østrigske forslag. Det kan også være vanskeligt at opnå, idet alle partier i Folketinget principielt går ind for fuldstændig afvikling af EU's særlige eksportstøtte til forskellige landbrugsvarer.

“vanskeligt at opnå, idet alle partier i Folketinget principielt går ind for fuldstændig afvikling af EU's særlige eksportstøtte.”

Et flertal i Folketingets fødevareudvalg var så fortørnede over ministerens adfærd, at det pålagde regeringen omgående og offentligt at trække sin støtte til forslaget om ny eksportstøtte til svinekød tilbage. Flertallet, som bestod af alle andre partier i Folketinget end V og K, opfordrede også regeringen til fremover at søge mandat i Folketinget i sager af lignende art.

Der synes altså at være sat stop for dansk støtte til nye former for eksportstøtte til landbrugsvarer.

Ny EU-forfatning fjerner ikke barrierer for bæredygtig udvikling

Af Christian Ege, Det Økologiske Råd og John Nordbo, 92-gruppen

Konventet om EU's fremtid afleverede i juni et forslag til de første dele af EU's kommende forfatning til Det Europæiske Råd, som tog godt imod forslaget. Der har i konventet været en livlig diskussion om de miljørelaterede formuleringer. Udspil fra konventets formandskab har indeholdt tekst, som ville have ført til

”Det endelige forslag fra konventet synes imidlertid ikke at indeholde deciderede forringelser på miljøområdet.”

”Det nuværende formål med politikken er [...] at skabe høj produktion – også selv om det belaster miljøet, og [...] skaber unfair konkurrencevilkår for bønder i ulandene.”

svækkelse af miljøhensyn i forhold til formuleringerne i den nuværende EU-traktat.

Det endelige forslag fra konventet synes imidlertid ikke at indeholde deciderede forringelser på miljøområdet. En af nyskabelserne i forslaget til EU-forfatning er et charter om borgernes grundlæggende rettigheder. Én af disse handler om miljøbeskyttelse, og den svarer nogenlunde til, hvad der i forvejen står i traktaten. Teksten lyder således: ”Et højt miljøbeskyttelsesniveau og forbedring af miljøkvaliteten skal integreres i Unionens politikker og sikres i overensstemmelse med princippet om bæredygtig udvikling.”

Arbejdet i konventet er endnu ikke helt færdigt. Konventet vil i løbet af sommeren færdiggøre forslag til ændringer af de dele af EU-traktaterne, som mere præcist sætter rammerne for EU’s virke på enkelte politikområder. Miljøorganisationer arbejder i den forbindelse for at få fjernet en række barrierer for EU’s indsats for bæredygtig udvikling.

Miljøgrupperne vil blandt andet arbejde for ændring af bestemmelserne om EU’s fælles landbrugspolitik, der stammer helt tilbage fra 1957. Det nuværende formål med politikken er således at skabe høj produktion – også selv om det belaster miljøet, og selv om den omfattende statsstøtte til EU’s landmænd skaber unfair konkurrencevilkår for bønder i ulandene.

Den europæiske miljøbevægelse vil også arbejde for, at særreglen om, at miljøafgifter kun kan vedtages med enstemmighed, vil blive ophævet. Reglen har lammet EU i forhold til at bruge økonomiske virkemidler i miljøpolitikken, herunder at indføre en fælles CO₂-afgift. Endelig ønsker organisationerne at ophæve Euratom-samarbejdet, som favoriserer atomkraften i forhold til andre energikilder.

Når konventets arbejde er afsluttet, vil der starte en såkaldt regeringskonference, som udformer det endelige udkast til en ny EU-forfatning, som forventes vedtaget af Det Europæiske Råd til december.

EU’s forfatningsudkast og ulandene

Af Holger Hansen, Den danske EU-NGO platform

Det europæiske konvent er netop barslet med et udkast til en forfatning for EU. Det var frygtet, at det udviklingspolitiske perspektiv enten slet ikke ville komme med som en af målsætningerne for unionen og i bedste fald blive klemt inde med sikker-

”Der er dog kom-

met et ganske acceptabelt forslag fra konventet.”

”Vi har endnu til gode at se, hvordan det udviklingspolitiske bliver passet ind i EU’s struktur.”

heds- og handelspolitiske målsætninger. Der er dog kommet et ganske acceptabelt forslag fra konventet.

En af de fem målsætninger for unionens arbejde beskæftiger sig udelukkende med de eksterne relationer. Alle de rigtige ord findes i målsætningen, såsom fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling, solidaritet, fri og fair handel, udslettelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne. FN’s rolle er også understreget. Den danske EU-NGO platform har ingen problemer, med teksten som sådan, men den bør ikke svækkes.

Vi ville gerne have set en stærkere understregning af sammenhængen mellem unionens forskellige politikker, således at landbrugs- og handelspolitikken ikke spænder ben for de udviklingspolitiske målsætninger. Vi havde også gerne set en understregning af partnerskaber med udviklingslandene i bekæmpelse af fattigdom. Vi har endnu til gode at se, hvordan det udviklingspolitiske bliver passet ind i EU’s struktur. Her er al mulig grund til at have antennerne ude, så vi undgår en fortsat marginalisering af udviklingspolitikken.

Ny frivillig miljøvejledning om offentligt indkøb af tropetræ

Af Jacob Andersen, WWF Verdensnaturfonden

Miljøministeriet har netop offentliggjort en længe ventet miljøvejledning til offentligt indkøb af tropisk træ. Vejledningen er den foreløbige udmøntning af en folketingsbeslutning fra 2001, som pålagde regeringen at sikre, at det tropetræ, som indkøbes af offentlige institutioner, er lovligt og bæredygtigt produceret. Den er blevet til i en langstrakt konsultativ proces, hvor både offentlige indkøbere, miljøorganisationer og træbranchen er blevet taget med på råd.

”Miljøvejledningen fremhæver FSC som det eneste certifikat, der troværdigt kan garantere, at tropetræ er lovligt og bæredygtigt produceret.

Miljøvejledningen fremhæver FSC som det eneste certifikat, der troværdigt kan garantere, at tropetræ er lovligt og bæredygtigt produceret. Samtidig anviser vejledningen alternative muligheder for indkøb af tropisk træ, som de offentlige indkøbere kan benytte sig af i de tilfælde, hvor det ikke muligt at fremskaffe tropetræ, som er FSC-certificeret. Det er udmærket, da der i nær fremtid formentlig fortsat vil være et ret begrænset udbud af FSC-certificeret tropetræ på verdensmarkedet.

WWF er glad for miljøvejledningen og dens anbefalinger, men det er vigtigt at slå fast, at det kun er det første skridt i sikringen af lovligt og bæredygtigt indkøb af tropetræ i offentlige institutioner. Hvis vejledningen ikke bliver brugt, er vi lige vidt.

“Det er desværre helt frivilligt for offentlige indkøbere, om de vil bruge vejledningen eller ej.”

“efterspørgsel på FSC-certificeret tropetræ i Danmark [...] vil kunne give skovejere i troperne et incitament til at lade deres skove FSC-certificere.”

Det er desværre helt frivilligt for offentlige indkøbere, om de vil bruge vejledningen eller ej. Dette er en betydelig svaghed i regeringens udmøntning af folketingsbeslutningen, og det er derfor helt afgørende, at der gøres en massiv indsats fra regeringens side for at sikre, at de offentlige indkøbere tager vejledningen til sig og bruger den, når der skal købes tropetræ til nye gulve, gangbroer, havnebyggerier, osv.

I WWF vil vi gøre, hvad vi kan for at sikre, at miljøvejledningen får en reel betydning for indkøbet af tropisk træ i Danmark ved at gå i dialog med såvel offentlige som private indkøbere. En stigende efterspørgsel på FSC-certificeret tropetræ i Danmark, som følge af vejledningen, vil kunne give skovejere i troperne et incitament til at lade deres skove FSC-certificere. Derved kan ansvarligt indkøb af tropetømmer i Danmark komme til at betyde, at regnskove bevares gennem bæredygtig skovdrift, der tager lige hensyn til natur, mennesker og økonomi.

Debatoplæg om grundloven

Af Lars Myrthu-Nielsen, Øko-net

Øko-net udgiver med Nyhedsbladet Øko-net nr. 53 en debatpjecce, der samler nogle centrale pointer og konklusioner fra det debatmøde Øko-net afholdt d. 5. juni om 'Natur og miljø i grundloven', hvor der var debatindlæg af Mikael Witte (forfatter), John Holten-Andersen (Naturrådet), John Nordbo (92-gruppen) og Anne Mette de Visser (Øko-net).

“Et sådant nyt aspekt må visionen om, at samfundsudviklingen skal være både miljømæssig, social og økonomisk bæredygtig, siges at være.”

Baggrunden for debatmødet var, at folketinget har sat en modernisering af vores grundlov til debat. Blandt andet for at diskutere, om der er kommet helt nye aspekter ind i vores samfund i forhold til for 50 år siden, da grundloven sidst blev revideret. Et sådant nyt aspekt må visionen, om at samfundsudviklingen skal være både miljømæssig, social og økonomisk bæredygtig, siges at være.

Debatpjecen er tænkt som inspiration til en fortsat debat rundt om i landet - fx på folkehøjskolerne, gymnasierne og i oplysningsforbundene mv.

Debatoplæggene kan læses i deres fulde længde på internettet - find dem på det specielle grundlovs-område på portalen for bæredygtig udvikling:

<http://www.BæredygtigUdvikling.nu/grundloven>

ARRANGEMENTER

VELKOMMEN TIL FREMTIDEN

- om etablering af bæredygtige bosætninger.

3. – 24. august 2003

Væksthøjskolen på Djursland

Yderligere oplysninger

Landsforeningen for Økosamfund

Tlf. 87546020, Hjemmeside: www.gaia.org/losdanish

Tilmelding kan ske på Tlf. 86339188, Email: kontor@vhd.dk

FATTIGDOMSSTRATEGIERNE OG DET CIVILE SAMFUND: ERFARINGER FRA NORD/SYD KOALITIONENS PRSP PRO- GRAM

Onsdag d. 13. august 2003, kl. 14.30 - 17.30

Institut for Internationale Studier, Afdeling for Udviklingsforsk-
ning (tidl. CUF)

Gl. Kongevej 5, 5. sal.

Program findes på

<http://www.cdr.dk/aidimpactforum/workshops/workshops.htm>.

Tilmelding til Ellen-Marie Bentsen: emb@cdr.dk senest 11.

August 2003.

THE ROLE OF THE NORDIC COUNTRIES IN POVERTY RE- DUCTION

Onsdag den 20. august 9.00-13.00, Fællessalen på Christians-
borg,

Dialogmøde mellem civilsamfund fra Syd og Nord, og nordiske
regeringer. Udenrigsminister Per Stig Møller indleder. Yderligere
oplysninger og tilmelding: www.nord-syd.dk

GULD OG GRØNNE SKOVE – OPFØLGNING PÅ VERDEN- STOPMØDET I JOHANNESBURG OG NEDTÆLLING TIL WTO'S MINISTERKONFERENCE I CANCUN

Torsdag den 4. september 9.00-15.30, SID, Kampmannsgade 4,
København V.

Konferencen er arrangeret af 92-gruppen, og der forventes
indlæg af blandt andre miljøministeren og udenrigsministeren.

Det fulde program ses på www.92grp.dk. Tilmelding til Lis Jør-
gensen på lkj@dn.dk eller tlf. 39 17 40 33.

REDAKTION

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af John Nordbo, 92-gruppen, Ida Thuesen og Theresa Kjærside, WWF Danmark.

Tidligere numre kan ses på www.92grp.dk

Såfremt nyhedsbrevet ønskes afmeldt, sendes mail til t.kjaerside@wwf.dk.